

ERA21 #03 2022 HLAVOU A RUKAMA

Na benátském bienále 2018 postavilo barcelonské studio Flores & Prats částečnou repliku svého divadla Sala Beckett v měřítku 1 : 1. Vystavili i všechny materiály, které vytvořili během práce na projektu, včetně pracovních modelů a nedokončených výkresů. Flores & Prats tvrdí, že důraz na vytváření věcí dává práci architekta řád, nezávislý na náhodě, zakázce nebo okolnostech.

V příštím čísle *ERA21* nás bude zajímat tento proces navrhování, od mockupu po výslednou stavbu. Jak tvoří architekti, kteří mají i v digitální době potřebu kontinuálně ověřovat návrh formou fyzických modelů? Příklady si ukážeme primárně v architektonické praxi. Nabídneme pohled na práci českých i zahraničních ateliérů, z nichž jmenujme například španělský Flores & Prats, japonský Bow-Wow či švýcarský Alma Maki. Prezentovat budeme i studentské design-build projekty jako příkladnou aplikaci tohoto postupu, kdy proces navrhování vrcholí stavbou, kterou architekt sám realizuje.

ERA21 #03 2022 vyjde na začátku června. Po letní přestávce zaostříme po delší době také na měřítko rodinných domů a pokusíme se reflektovat tendence a nároky současných domácností. Koncept připravovaného zářijového čísla má ambice nahlédnout téma z pohledu sociologie a kriticky zhodnotit způsob, jak se o stavění píše a jak se domy mediálně prezentují.

MIES VAN DER ROHE AWARD 2022

Evropskou cenu za současnou architekturu – Mies van der Rohe Award vyhrála v letošním roce nová budova

Town House Kingstonské univerzity v Londýně od Grafton Architects. Cenu pro začínající architektky dostalo barcelonské studio **Lacol** za realizaci **družstevního bytového domu La Borda v Barceloně.**

Vítězné projekty vzešly z celkového počtu 532 nominovaných staveb, z nichž do užšího výběru postupovalo 40 realizací.

www.eumiesaward.com

výstava

KDYŽ DATA MLUVÍ: PŘÍBĚHY BETONU NA SYKESOVĚ-PICOTOVĚ HRANICI

Zájem o mnohostranné významy a složité dějiny architektonických modernismů včetně jejich historie plných migrací a přesunů a současně i snaha pospojovat rozptýlený soubor získaných poznatků přivedly Centrum pro dokumentární architekturu (Centre for Documentary Architecture, CDA) k tomu, aby začalo uplatňovat metodu „dokumentární architektury“ (která této instituci mimo jiné dala i jméno). Co to vlastně znamená? Je to kombinování hmotných vodítek s digitálními stopami tak, aby umožnily zkoumání geografie, která jde napříč

měřítka – od zrnitosti kameniva v betonu až po geopolitické formování celých regionů – a napříč historií, od počátku výmarské éry až po současnost. Tato výstava se zabývá architekturou na obou stranách nechvalně známé Sykesovy-Picotovy linie. Zmíněná hranice, založená na tajné smlouvě uzavřené mezi Velkou Británií a Francií v roce 1916, rozdělila bývalou Osmanskou říši a od té doby je neuhasínající rozbuškou nikdy neutuchajícího konfliktu. Na základě případových studií, jejichž cílem je zmapovat politiku a logistiku přesunu stavebních materiálů, a to se zvláštním důrazem na (bílý) cement, je architektura představována jako dokumentování historických a politických souvislostí.

Výstava v pražské galerii **VI PER** se koná s finanční podporou Česko-německého fondu budoucnosti a trvá do **21. května.**

www.vipergallery.org

AMERICAN FRAMING

Pražská Galerie Jaroslava Fragnera uvádí úspěšnou výstavu **American Framing** (americké rámové dřevostavby), jež na loňském Bienále architektury v Benátkách sklízela obdiv také díky site-specific konstrukci před národním pavilonem USA představující prezentovaný stavební systém. Kurátoři výstavy, architekti Paul Preissner a Paul

Andersen z University of Illinois v Chicagu, seznamují návštěvníky výstavy s nejběžnějším stavebním systémem ve Spojených státech a jedním z nejdůležitějších příspěvků země do stavební praxe. Výstava ukazuje, jak lze tradiční, nekonečně flexibilní technologii používat a inovovat, a to i se zřetelem na udržitelnost a cenovou dostupnost. Technologie rámových dřevostaveb díky své jednoduchosti historicky pomáhala prvním osadníkům budovat nové domovy a s využitím moderních materiálů slouží dodnes. Výstava potrvá do **26. června**.
www.gjf.cz

TO JE PLÁN!

Nové parky, řešení krize bydlení, hezčí ulice i náměstí. Nová výstava „**To je Plán!**“ v **Centru architektury a městského plánování (CAMP)** představuje nově chystaný územní plán Prahy – Metropolitní plán. Návštěvníci se seznámí nejen se základními principy plánu, ale především s jeho upraveným návrhem, ke kterému přímo na místě mohou podat připomínku. Územní plán určuje, jak se bude město v následujících deseti až dvaceti letech rozvíjet: kde se stavět smí a kde nesmí, kde má vzniknout park, kudy povede nová silnice, kde mají být školy, školky a nemocnice a jak moc se má proměnit podoba každé části města.

Výstava tak představí Prahu jako moderní město s jasnou vizí v plánování. Po desítkách let pomůže plán odblokovat výstavbu nových bytů na brownfieldech, navrhuje vznik nových parků a zachovává vzácné pražské výhledy. Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, který plán zpracovává, spolu s hlavním městem plánuje i informační tour po městských částech, kde se může každý přijít zeptat na konkrétní dotaz i lokalitu. Výstava v Centru architektury a městského plánování potrvá do **30. června**.
www.praha.camp

DOMINIK FEY – STAVITELEM NA PŘELOMU DOBY

Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně představí tvorbu **architekta a stavitele Dominika Feye**, za kterým zůstala řada staveb ve Zlínském a Jihomoravském kraji zejména z přelomu 19. a 20. století. Výstava potrvá do **31. července**. Dominik Fey (1863 až 1950) studoval na pražském vysokém učení technickém, v roce 1895 si založil v Uherském Hradišti vlastní architektonickou kancelář. V jeho tvorbě se projevily historizující slohy i vliv moderny a secese. Navrhoval občanské, obytné, sakrální, ale i průmyslové stavby. Byl také stavitelem, věnoval se i obnovám historické architektury.

Fasádní desky EQUITONE

Fasádní materiály EQUITONE nabízejí bezkonkurenční flexibilitu designu.

www.ravagobuildingsolutions.com/cz

EQUITONE
Fibre cement facade materials

Mezi jeho nejznámější díla patří měšťanská škola ve Zlíně z roku 1897, která později sloužila jako krajská knihovna, dnes jde o Zlínský klub 204. Ve své době byla nejhonosnější budovou a symbolizuje konec éry starého Zlína před baťovským rozvojem. K dalším Feyovým stavbám patří radnice v Napajedlech na Zlínsku nebo bytové domy na Palackého náměstí v Uherském Hradišti. Feyův vlastní dům Na tůni byl v osmdesátých letech minulého století zbourán, zachovaly se z něj keramické mozaiky od Jana Köhlera, se kterým dlouhodobě spolupracoval, dodatečně osazené na fasádě Slováckého muzea. Mezi poslední Feyovy realizace patřil spolkový dům Orla v Buchlovicích na Uherskohradištsku z roku 1930, kde se také podílel na úpravách zámeckého interiéru a zahrad.

www.galeriezlín.cz

veletrh

AMPER 2022 – MODERNÍ TECHNOLOGIE, DISKUZE A SETKÁNÍ

28. ročník veletrhu elektrotechniky, energetiky, automatizace, komunikace, osvětlení a zabezpečení se bude konat v termínu **17.–20. května 2022 na Výstavišti Brno**. Organizátor očekává účast 550 vystavujících společností. Veletrh **AMPER** je každoročně největší událostí v oblastech elektrotechniky, energetiky, elektroinstalace, elektroniky, digitalizace, automatizace, ICT, osvětlení a zabezpečení v České republice i na Slovensku. Za uplynulých 27 let své existence se veletrh AMPER stal mezinárodní komunikační platformou, kde se setkávají výrobci a poskytovatelé technologií s novými potenciálními obchodními partnery a rovněž místem pro odbornou diskuzi s předními autoritami českého průmyslu. Po dvouleté pauze se 28. ročník veletrhu bude konat

v novém květnovém termínu na brněnském Výstavišti. Srdečně vás zveme k účasti a návštěvě veletrhu AMPER 2022 a těšíme se na osobní setkání a skvělou veletržní atmosféru.

www.amper.cz

soutěž

PARK MANINY A KONCEPCE ROHANSKÉHO A LIBEŇSKÉHO OSTROVA

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, příspěvková organizace, ve spolupráci s Odborem investic a Odborem ochrany prostředí hlavního města Prahy vyhlásily zadávací řízení se soutěžním dialogem. Předmětem veřejné zakázky je nastavení rozvoje Rohanského a Libeňského ostrova v Praze, tj. vypracování **Koncepce Rohanského a Libeňského ostrova** a v části tohoto území řešení **metropolitního Parku Maniny** od fáze studie až do fáze realizace včetně všech projekčních fází.

Předmětem veřejné zakázky je konečný výsledek, tedy předmět smluv uzavíraných s dodavatelem – vítězem řízení se soutěžním dialogem. Předmět veřejné zakázky navazuje na výstupy vzešlé ze soutěžního dialogu. V rámci soutěžního dialogu budou účastníci řešit návrh studie Parku Maniny a koncepce Rohanského a Libeňského ostrova, který bude vycházet ze vstupního zadání soutěžního dialogu. Zadavatel zvolil formu soutěžního dialogu právě pro konkretizaci zadání veřejné zakázky, kterou chce docílit konsenzuálního a inovativního řešení vzešlého z jednotlivých workshopů. Datum podání žádostí o účast je **20. května**.

www.tenderarena.cz

VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ U KOSTELA SV. JANA KŘITELE A ZÁMKU V HLUČÍNĚ

Město Hlučín vyhlásilo jednofázovou otevřenou

projektovou architektonicko-krajinářskou soutěž. Předmětem soutěže je zpracování architektonicko-krajinářského návrhu na řešení **území v okolí kostela sv. Jana Křtitele**, zámku, fary a farské zahrady v Hlučíně. Území se nachází v historickém jádru města v městské památkové zóně v jedné z nejstarších částí města.

Hlavním cílem by mělo být vytvoření důstojného předprostoru kostela fary a nádvoří zámku s návrhem vhodného zpřístupnění a využití farské zahrady. Návrh by měl podpořit genia loci daného místa zejména odstraněním četných organizačních nedostatků. Území by mělo sloužit jako protiváha hlavnímu dlážděnému náměstí, jako prostor s intimnějším charakterem zaměřený na pobyt v zeleni a mezi architektonicky hodnotnými stavbami s důrazem na potřeby pěších obyvatel s adekvátním řešením dopravní obsluhy.

Zadavatel požaduje řešit prostor s ohledem na historický kontext, soudobé požadavky na vysokou úroveň architektonického výrazu a atraktivitu pro uživatele. Úlohou soutěže není radikální a nákladná přeměna, ale posílení hodnot a genia loci daného území vhodnými a citlivými úpravami, které umožní jeho lepší využívání a posílí jeho roli v organismu města. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **23. května**.

www.hlucin.cz

MĚNÍME HLAVNÍ: REVITALIZACE HLAVNÍ TRÍDY V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

Město Český Těšín vyhlásilo dvoufázovou otevřenou projektovou krajinářsko-architektonickou soutěž, jejímž předmětem je **revitalizace ulice Hlavní třída v Českém Těšíně**. Cílem je nalézt takové řešení, které s přiměřenými ekonomickými náklady optimalizuje a zkultivuje ulici, aby lépe sloužila potřebám veřejnosti. Cílem je najít kreativní a soudobé řešení,

kteří bude respektovat současné ekologické, sociální i estetické nároky. Datum odevzdání soutěžních návrhů v prvním kole bylo stanoveno na **27. května**.
www.cceamoba.cz/souteze/hct

ČÁSLAV MILOŠI FORMANOVÍ – VÝTVARNÉ DÍLO NA KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ

Město Čáslav vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou výtvarnou soutěž. Předmětem soutěže je **návrh uměleckého díla, které bude připomínat osobnost oscarového režiséra a scenáristy Miloše Formana**, který se narodil v domě č. p. 555, Balkán I. Ulice byla roku 2008 přejmenována na Formanovu na počest jeho rodičů, kteří oba zahynuli v koncentračních táborech. Forman v Čáslavi prožil pouze dětství, ale silný vztah k městu si dle veřejných prohlášení i vzpomínek rodiny zachoval po celý život. A Čáslav se v posledních letech snaží k jednomu ze svých nejvýraznějších rodáků hledat ten svůj. Jedním z kroků na této cestě by mělo být i nové výtvarné dílo na Komenského náměstí, na „plácku“ pod okny bývalého evangelického učitelského ústavu, kde působil i jeho otec.

Dílo by mělo svým ztvárněním, použitými materiály i proporcemi dotvářet charakter a atmosféru náměstí a parku v jeho centrální části a být důstojným, důvtipným a nepatetickým připomenutím této význačné osobnosti. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **30. května**.
www.caslav.profilzadavatele-vz.cz

SVATEBNÍ SÍŇ PRO PRAHU 5

Městská část Praha 5 vyhlásila dvoufázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž. Předmětem soutěže je **návrh nového reprezentativního objektu městské části Praha 5**, který bude zahrnovat tři provozy: svatební síň pro svatby, vítání občánků, případně i pro další společenské nebo kulturní

příležitosti; kavárnu-bar; výtvarnou galerii. Dále bude předmětem soutěže také ideový návrh umístění budovy mateřské školy v řešeném území. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **30. května**.

www.zakazky.praha5.cz

REVITALIZACE NÁMĚSTÍ J. A. ALISE V PŘÍBRAMI – BŘEZOVÝCH HORÁCH

Město Příbram vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou architektonicko-urbanistickou soutěž, jejímž předmětem je zpracování návrhu **revitalizace náměstí J. A. Alise v Příbrami VI – Březových Horách**. Cílem revitalizace je oživení a proměna tohoto náměstí na důstojný prostor, který bude odpovídat významu tohoto místa a historickému kontextu původní hornické osady Březové Hory. Cílem soutěže je získat kvalitní architektonicko-urbanistický návrh revitalizace náměstí J. A. Alise, který se stane podkladem pro zpracování projektové dokumentace.

Březové Hory byly do první poloviny 20. století samostatným městečkem s rozsáhlou důlní činností. Ve druhé polovině 20. století, kdy došlo k rozvoji těžby uranu v Příbramském revíru, zaznamenala Příbram překotný stavební vývoj, kdy bylo vybudováno celé Březohorské sídliště a proběhla výstavba rodinných domů na úpatí odvalů Březových Hor, čímž došlo k propojení obou měst.

Přestože už náměstí J. A. Alise pozbylo svého významu z doby, kdy byly Březové Hory samostatnou obcí, neztratilo nic na svém významu pro obyvatele městské části a zároveň tvoří třetí příbramské náměstí, resp. po náměstí T. G. Masaryka ve staré Příbrami a náměstí 17. listopadu na Březohorském sídlišti z padesátých let je náměstí J. A. Alise přirozeným centrem třetí nejdůležitější části Příbrami – Březových Hor. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **31. května**.

www.nen.nipez.cz

NMNM SMUTEČNÍ SÍŇ

Nové Město na Moravě vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou urbanistickou, architektonickou a krajinářskou soutěž. Předmětem soutěže je **návrh urbanistického, architektonického a krajinářského řešení stavby smuteční síně a podmiňujících staveb veřejných prostranství a technické a dopravní infrastruktury**. Datum odevzdání soutěžních návrhů bylo stanoveno na **1. srpna**.

www.zakazky.nmnm.cz

KULTURNĚ KREATIVNÍ CENTRUM GALERIE PERLOU ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Město Ústí nad Orlicí vyhlásilo jednofázovou užší projektovou architektonickou soutěž. Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu **rekonstrukce části administrativní budovy, strojovny a rozvodny v areálu bývalé textilní továrny Perla 01 v Ústí nad Orlicí** za účelem realizace Kulturně kreativního centra GALERIE PERLOU – galerie současného umění s odkazem na textilní historii města. Součástí řešení bude výstavní galerie, edukační prostor, kabinet textilu, kancelářské prostory, možné komerční využití a nezbytné sociální a technické zázemí. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **30. září**.

www.zakazky.muuo.cz